

Billede fra Busturen 7/11 - Sillebro Ådal i Frederikssund: På jagt efter viden, inspiration og fællesskab omkring synergier og samskabelse i forhold til byudvikling og vand i Hvalsø. 30 rejste med fra Bysamarbejdet Hvalsø, Fors A/S, Envidan mv.

REFERAT: FEMTE MØDE I BYSAMARBEJDET HVALSØ – 6. NOVEMBER 2017

DELTAGERE I HVALSØ BIBLIOTEK: Lene Creutzberg, Peter Schultz Jørgensen, Ole D. Jensen, Rene Jørgensen, Rolf Hegedys, Charlott Bamford, Gert Fabrin, Erwin Næs, Søren Jepsen, Merete Grunnet, Louise Bonde Raasthøj og Tom E. Thomsen. Fra administrationen: Bjørn Henrichsen. Gæster: Poul Henning Friborg m.fl..

REFERAT & DAGSORDEN: FEMTE MØDE I BYSAMARBEJDET HVALSØ

- **17:00.** Velkommen til alle – et møde i Bysamarbejdet med forsøg på lidt mere "luft", som ønsket på sidste møde.

Alle var med på ambitionen og forsøget med at skabe mere "luft" på mødet. Poul Henning Friborg, der har stillet forslag til Bysamarbejdet om støtte til etablering af byporte ved indgangene til Hvalsø, deltog på mødet, hvor forslaget blev behandlet. Der blev søgt om 50.000 kr. til formålet. Bjørn nævnte, at områdefornyelsen ikke

kan støtte fysiske projekter uden for områdefornyelsesområdet, som forslaget ønsker. Bjørn nævnte desuden kommunens millionpulje, som en anden mulig støttekilde. Forslaget blev kort drøftet af Bysamarbejdet. Peter nævnte, at det kan gå grueligt galt, men at det også kan blive godt – at der både er gode og dårlige eksempler rundt omkring, man kan lære af. Søren nævnte, at byportene ikke må blive forsnævninger, der stopper eller er farlige for trafikken. Ole nævnte Rødovre, hvor de har arbejdet med blomster.

Bjørn nævnte som supplement til dagsordenen, at der aktuelt er en nabohøring ude omkring anvendelse af stueetagen i Hovedgaden 12 til boligformål, hvilket kræver en dispensation fra lokalplan. Det blev af mange nævnt, at det at omdanne erhvervssegne arealer i stueetager til boliger i Hovedgaden kan være problematisk på nuværende tidspunkt, da det er ret uvist, hvad der kommer til at ske med handlen i byen, Sørtorvet mv. Og bliver der fremadrettet en øget interesse for at drive erhverv i Hovedgadens stueetager, så vil det være ærgerligt, hvis disse allerede er omdannet til boligformål, der efterfølgende gør dem uegnede til erhverv og arbejde for en mere levende handelsegade. Gert fra Bylavet nævnte, at de vil indsende høringsvar samt at også egnshistorisk forening vil gøre det.

- **17:05.** Samarbejdskultur i Bysamarbejdet Hvalsø: Vi bidrager fortsat til den behagelige, inkluderende og konstruktive atmosfære, som alle har lyst til at være med i. Noget nyt eller nogle behov på denne front?

Intet nyt – samarbejdskulturen er god, og vi fastholder det løbende arbejde med at holde højt niveau.

- **17:10.** Status for arbejdsgrupperne: Bordet rundt – arbejdsgrupperne fortæller.

Lene fra Hovedgadegruppen fortalte om de igangværende tiltag og forsøg med trafiksikkerhed i Hovedgaden, der nu er gået i gang med opstribning, bumb, skiltning mv. Søren nævner, at det allerede virker som om, at hastigheden er kommet ned. Ole viser billede fra Island med fodgængerovergang i 3D til inspiration. Peter nævner, at opstribningen af cykelsti er alt for smal, at det er svært at holde sig inden for den, og Gert understøtter argumentet med, at Hovedgaden er en del af et regionalt/nationalt cykelrute-netværk, der dermed bør tilbyde cyklister gode forhold.

Peter fra Frodighed og Samspil fortalte om gruppens forskellige planteaktiviteter, plantedage mv. Han nævner, at der er behov for en oversigt over områdefornyelsen forskellige projekter og deres økonomi, så man hele tiden har et overblik over alle indsatser og kan prioritere nye projekter med udgangspunkt i det. Alle er enige, og Bjørn henviste til byfornyelsesprogrammets budgetmæssige rammer for indsatserne, og at der snarest muligt sendes et overblik over alle igangsatte projekter. Peter nævner, at han gerne vil koordinere med andre grupper omkring lysprojekter i byen, så vi ikke får igangsat mange små initiativer, der ikke skaber en helhed i byen. I den sammenhæng nævnte han også Roskilde, der lige har afholdt lys-event i byen, hvor især lysprojektering med gammel "overhead-projektor-teknologi" virkede særlig godt. Han nævner også, at han gerne så udarbejdet en aktivitetskalender for hele byen – et årshjul – som områdefornyelsens tiltag og aktiviteter kan tænkes sig ind i og sammen med.

Ole fra Stationsgruppen fortalte omkring indhentede tilbud til arbejdet med at etablere belysning på fuglen i stationsområdet, og der arbejdes også med lokale sponsorater til opgaven. Når gruppen er klar med forslag, fremsættes det til Bysamarbejdet. Gruppen arbejder desuden med opsætning af juletræ på stationsforpladsen, og på 1804-pladsen er nu opsat sten med indgravering af det gamle 1804-hus – flot!

Rolf fra Historiefortællegruppe fortæller om Hvalpestien, hvor der nu er lavet fire plancher og bestilling af egetræsstolper er i proces. Rolf inviterer fortsat alle i Bysamarbejdet til at byde ind med steder og koordinering

i forhold til Hvalpestien. Rolf nævner desuden, at han og flere fra gruppen har været på tur med administrationen i forhold til placering af oplysningskilte omkring nationalparken ved stationsområdet, hvor de gerne ser skilte på begge sider af stationen samt også et godt kort over byen.

Charlott fra Kunst- og Forskønnelsesgruppen fortalte om arbejdet med viadukten, hvor de har været i tæt dialog med projektleder Esben Milling omkring valg af puds, forberedelse af el til lys mv. Gruppen arbejder med udsmykningsforslag i viadukten med inspiration fra farvesætningen i Søtorvet samt et muligt "open call", hvor interesserede kan byde ind med ideer og løsninger. Hun orienterede også om skiltetræet på stationsforpladsen, der for alvor går i gang i det nye år, når der er ressourcer til det. Gruppen arbejder også med samarbejdet i gruppen - hvilke roller man ønsker, og hvad der fungerer godt.

- **17:30.** Foreningsrepræsentanterne fortæller: Hvad sker der i foreningerne?

Gert fra Bylavet fortæller om deres indsigelse til Kommuneplanforslaget, der aktuelt er i høring. Indsigelsen handler i høj grad om rammerne for detailhandlen i Hvalsø, herunder at handelslivet nord for banen tilgodeses i for ringe grad. Bylavet har inviteret til møde om sagen den 30/11 – kl. 19, hvor alle er velkomne.

Tom fra Kulturkaravanen fortæller om deres igangværende planlægning af koncertprogrammer, der fylder meget.

Søren fra Lejre Erhvervsforum fortæller kort omkring Søtorvets kommende butikker. Han nævner, at der sker noget nu, men at det også er et pokerspil, hvor flere potentielle og interesserede erhvervsdrivende luretpasser i forhold til, hvornår de får mest ud af at slå til.

Merete fra PHI fortæller om arbejdet i viadukten og Kunst og Forskønnelsesgruppen, som hun også deltager i.

Louise og Rene fra hhv. Skolebestyrelsen og Aktivitetsgruppen kom lidt senere til mødet.

- **17:50.** Travlhed i administrationen: Status og proces på politisk behandling af årets sidste sager.

Bjørn nævner travlhed i administrationen, men at Bysamarbejdets seneste indstilling omkring Hovedgaden 20 vil blive viderebragt til politisk behandling på møde i december. Det var der et stort ønske om. Øvrige af Bysamarbejdets beslutninger fra seneste møder, der er af mindre økonomisk omfang og strategisk betydning, og derfor vil kunne frigives af Bysamarbejdet uden politisk godkendelse, vil blive bragt til politisk orientering i januar 2018.

- **17:55.** Kommunikationsplatform og øvrige input til den aktuelle kommunikation: Etablering af kommunikationsplatform er lidt forsinket.

Alle er enige om, at dette arbejde skal i gang hurtigst muligt, når der er ressourcer til det. Bjørn vurderer, at det først for alvor bliver i januar 2018.

- **18:00.** Bygningsfornyelse: Reaktionen på afslag. Fastlæggelse af dato for gåtur i Hovedgaden, herunder afklaring af formen og deltagerne.

Bysamarbejdet vil gøre bygningsfornyelsen til et særligt tema i januar 2018, blandt andet som en del af en temadrøftelse på det første møde i januar. Bysamarbejdet vil desuden igangsætte gåtur i Hovedgaden hurtigst muligt for at komme i gang med opgaven og diskussionen af, hvordan opgaven og det kommende udbud af

bygningsfornyelsesmidler skal gribes an. Peter nævner, at det jo også handler om hele den samlede vision for Hovedgaden, som bygningsfornyelsen skal være med til at realisere.

- **18:10.** Økonomi og håndtering af udlæg og køb af ydelser: Bjørn giver på baggrund af seneste møde bud på, hvordan vi kan skabe en mere fleksibel ordning. Desuden arbejdes der på oversigt over alle områdefornyelsens projekter og deres tilknytning til byfornyelsesprogrammets dele samt tidsplan, som ønsket på seneste møde. Vi skal desuden i gang med at aflevere små regnskaber for afsluttede projekter.

Gert har henvendt sig til administrationen i forhold til en mere fleksibel ordning, hvor grupperne har adgang til kontanter til mindre udgifter, hvor det fx ikke giver mening at leverandører sender e-faktura til kommunen. Svaret er pt., at det er lidt kompliceret, når Bysamarbejdet Hvalsø ikke er en forening. Udbetaling af beløb til private konti med henblik på senere brug, vil i den nuværende situation skulle beskattes af modtager, hvilket jo ikke er optimalt. I byfornyelsesprogrammet for områdefornyelsen er afsat midler til at danne en forening med udgangspunkt i Bysamarbejdet Hvalsø, hvilket er en løsning på problemet, men der er bred enighed om, at dannelsen af en sådan forening skal modnes gradvist og ikke hastes igennem. Bjørn nævnte, at alle arbejdsgrupper i forbindelse med afslutning af vedtagne projekter skal aflægge regnskab og kort rapport over arbejdet – Bjørn hjælper her, hvis der er behov for det.

I forhold til oversigt over alle områdefornyelsens projekter samt deres økonomi udarbejder Bjørn snarest muligt en oversigt, som løbende kan opdateres og udsendes i forbindelse med de kommende møder i Bysamarbejdet. Oversigten vil desuden være et grundlag for Bysamarbejdets temamøde om den overordnede udvikling af områdefornyelsen i slutningen af januar 2018.

Søren bad om "go" til igangsættelse af projekt omkring byinventar i Hovedgaden, og Bjørn nævnte, at projektet allerede er bevilliget af både Bysamarbejdet og politisk, men at gennemførelsen skal realiseres inden for det besluttede budget og formål.

- **18:30.** Lys og viadukt: Status på lys på fuglen og i viadukten.

Der arbejdes på sagen, se ovenfor.

- **18:40.** Bustur på tirsdag 7/11 fra 10-16 og samskabelsesproces med Fors A/S i gang: Vi tager ud og ser på løsninger, hvor byudvikling og vand går hånd i hånd – som inspiration til vores bymidteudvikling. Fors A/S deltager samt deres nye rådgiver på separatkloakeringen i Hvalsø – vores samskabelse starter. Bjørn orienterer om samskabelsesproces med Fors A/S.

Bjørn fortæller om den kommende bustur, hvor alle inviteres med. Der er god opbakning og en del fra Bysamarbejdet tager med.

- **18:50.** "Kulturstrøget" (arbejdstitel) og etablering af P-Plads ved Søtorvet: SLA er valgt som rådgiver, og processen skal i gang. Vi fastlægger første møde med rådgiver samt videre proces i november og december. Overvejelse omkring inddragelse af LOA-Fonden.

Folk glæder sig til at komme i gang med projektet, og Bjørn sender mails ud omkring kommende mødedato, når muligheder er afklaret med rådgiver mv.

- **19:05.** Tiltag i forhold til trafiksikkerhed i gang: Opstribning i Hovedgaden udført, og der er bump, skilte mv. på vej. Se vedhæftede skilt, som Rolf har designet – kommer op på 1804-pladsen snart.

Initiativet er i gang, se ovenfor. Rolf har hjulpet med opsætning af informationskilt på 1804-pladsen, og der var opbakning fra Bysamarbejdet til at dække omkostninger til tryk af skiltet.

- **19:10.** Lille pause.

INDKOMNE FORSLAG, IDEER OG KORT NYT

- **19:15.** Referat fra Kunst og Forskønnelsesgruppens møde 2. november 2017: Gruppen har holdt møde her til aften, og de bad mig medsende vedhæftede referat til orientering og drøftelse.

Referatet var vedhæftet dagsorden til orientering, ingen kommentarer.

- **19:25.** Nye skilte ved stationen: Der har været gåtur på stationen – vi gennemgår status.

Rolf orienterede, se ovenfor.

- **19:30.** Vandværket: Projekt under opsejling.

Bjørn nævner, at vandværket barsler med etablering af nyt vandværk i byen, der skal erstatte det eksisterende. Bjørn vil holde Bysamarbejdet løbende orienteret om udviklingen og når der sker noget mere konkret. Bjørn nævner en mulig diskussion omkring vandværkes placering – om det skal fastholdes i bymidten eller placeres udenfor. Desuden at en placering udenfor bymidten, væk fra den nuværende placering og tekniske installation, vil kræve investeringer i ny rørføring/teknik, der sandsynligvis vil gøre vandet dyrere for brugerne. Peter nævnte, at vandværket hører fint til i bymidten, som en del af byen og måske også som læringsrum omkring vandet i Hvalsø.

- **19:35.** Byens Hus og Byfond: Søgt pulje, der kan skabe midler til indsats i 2018.

Bjørn nævner, at kommunen har søgt en mindre pulje statslige midler til igangsætning af arbejdet med udvikling af byer og landsbyer i Lejre Kommune, hvor der, hvis ansøgningen imødekommes, kan tilføres eksterne ressourcer og kompetencer til arbejdet med dannelse af en byfond og etablering af et byens hus i Hvalsø, som er en del af byfornyelsesprogrammet i Hvalsø Bymidte. Det blev godt modtaget.

- **19:40.** Kort orientering: Områdefornyelsens dag: Fastlæggelse af dag i foråret 2018. Byens dag: Maj, en forårsdag.

Alle er stadig med på at arrangere en "byens dag" i april/maj 2018, hvor der sættes fokus på at formidle og styrke deltagelsen i og samarbejdet omkring udviklingen af byen og de mange igangværende projekter. Bjørn nævnte, at der skal indkaldes til et møde i byen omkring fælles telte til markedsaktiviteter, adgang til el, mobile toiletter mv., som opfølgning på tidligere ansøgning fra GRO – mødet planlægges snarest muligt. Bjørn har desuden været i dialog med Kulturnatten omkring deres ansøgning om støtte til cirkusforestilling, der ikke kunne imødekommes. Kulturnatten vil måske indkalde til møde om andre muligheder for samarbejde, som Bysamarbejdet gerne vil være med til at undersøge.

- **19:50.** Kommende møder i første halvdel af 2018: Vi fastlægger datoer.

Der var et bredt ønske om et nyt mødeformat, hvor to timer bruges til gennemgang af dagsordenpunkter, og hvor en time reserveres fast til en mere tematisk drøftelse af et centralt emne, fx bygningsfornyelse. Desuden var der bred opbakning til at fortsætte med ca. 6 møder om året, hvoraf enkelte skal være åbne temamøder med fokus på væsentlige emner, hvor både Bysamarbejdet og alle andre interesserede kan deltage. På den baggrund blev Bysamarbejdets møder i foråret 2018 planlagt som følgende:

- Mandag 8/1 fra 17-20 i Hvalsø Bibliotek: Ordinært møde med en times tema omkring bygningsfornyelsesindsatsen.
- Tirsdag 30/1 fra 17-20 i Hvalsø Bibliotek: Temamøde omkring den langsigtede planlægning af områdefornyelsen, herunder planlægningen af fremadrettede aktiviteter, koordineringen mellem dem, økonomien mv.
- Mandag 12/3 fra 17-20 i Hvalsø Bibliotek: Ordinært møde. Emnet for tematime endnu ikke fastlagt.
- Mandag 16/4 fra 17-20 i Hvalsø Bibliotek: Ordinært møde. Emnet for tematime endnu ikke fastlagt.
- **19:58.** Tak for i dag, lynevaluering af mødet, og lille fælles skål i saft.

Bysamarbejdet oplevede mødet som mindre tidspresset end tidligere møder, et godt møde, så det var en succes og erfaring, som Bjørn arbejder videre med i planlægningen af mødedagsordener.